

MALMÖ VILL BLI VÄRLDSBÄST I HÅLLBAR STADSUTVECKLING

2014-12-08

Av: Energikontoret i Mälardalen AB

Gemenskapsodling – Föräldrakommunikatörernas odling i Rosengård. Foto: Rita Cifliku

Malmö vill bli världsbäst på hållbar utveckling. Staden vann den första [stadsutmaningen](#) och har som få andra svenska kommuner fått ett internationellt gehör för sitt miljöarbete, som präglas av en ovanlig bredd med mängder av projekt inom alla dimensioner av hållbarhet, även den sociala.

– Vi har rätt ambitiösa miljömål, som gjorts möjligt av en politisk enighet. Sedan har vi fokuserat på ett projektorienterat arbete, där vi varit framgångsrika, säger Kerstin Rubenson, klimatstrateg på Malmö stad.

De två senaste åren har Malmö blivit utsedd till [Sveriges Miljöbästa kommun](#) av tidningen Miljöaktuellt. Ett talande exempel på stadens förmåga att synas internationellt, är FNs prestigefyllda pris [World Habitat Award](#) för Ekostaden [Augustenborg](#) 2010, ett pris som bara delas ut till två projekt varje år, och som bara en gång förut belönat ett svenskt projekt, Gårdsten i Göteborg. Renoveringen av [Augustenborg](#), som hade en social sida, och som ledde till att stadsdelen blev ett nordiskt centrum för gröna tak, har tillsammans med nybyggena i [Västra hamnen](#), en av Sveriges största ekostadsdelar, blivit modeller för Malmös fortsatta arbete med energieffektiviseringar av byggnader. Staden går igenom område för område och försöker hitta relevanta samarbetspartners, enligt Kerstin.

– Vi formulerar vad vi vill jobba med och vad vi vill åstadkomma. Sedan letar vi finansiering, bland annat hos EU och staten, både för allmänna och mer avgränsade program. Där försöker vi hitta program som passar, och ofta kan man para ihop flera projekt. De flesta av oss jobbar med externfinansierade projekt, och vi använder dem som ett verktyg för att nå dit vi vill.

MÅNGA STADSDELSPROJEKT

Malmö håller just på att avsluta projektet [Rosengård i förvandling](#), en omfattande satsning på ekologisk, social och ekonomisk stadsförnyelse. Arbetet med miljonprogramsområden fortsätter nu i projektet [Innovationsplattform Malmö Sydost](#), där Malmö i samverkan med en rad aktörer försöker använda förnyelsearbete som drivmotor för socioekonomisk och ekologisk utveckling. Och i [Hyllie](#), Malmös största nya område, har staden ambitionen att skapa Öresundsregionens klimatsmartaste stadsdel. Här ska energiförsörjningen vara helt baserad på förnybara källor eller återvunnen energi, och boendet möjliggöra en miljövänlig livsstil.

– Det finns många projekt att ta upp. Ett litet men positivt är [Lindängen](#), där en privat fastighetsägare bestämt sig för att förbättra området. Han kräver i sina kontrakt med underleverantörer att de anställer lokalt när han rustar upp området. Det skapar trygghet i området när boende är med och jobbar. Det är en liten del av Malmö-pusslet, berättar Kerstin.

NYTT SÄTT ATT KOMMUNICERA

I arbetet med energieffektiviseringar har Malmös miljöförvaltning börjat kommunicera med andra aktörer på ett nytt sätt.

– Istället för att vi går ut med våra miljömål och ber om hjälp, försöker vi nu hitta ett sätt att ta upp energieffektivitetsfrågorna som lösningar på andra mål. Vi försöker få in dem som ett fungerande verktyg att nå deras mål. Vi har länge haft energi som en motor för utveckling, nu vill vi använda icke-användning av energi som en motor för utveckling, säger Kerstin.

Malmös mål, som formulerades i [energistrategin 2009](#), är att minska utsläppen av växthusgaser med minst 40 procent till 2030. Då ska också hela Malmö försörjas helt av förnybar energi. Som ett steg på vägen ska energianvändningen minska med 20 procent och energimixen vara till 50 procent förnybar 2020. För att visa vägen, ska Malmö stad i sin egen verksamhet bli [klimatneutral](#) redan 2020, med 30 procents minskad energianvändning och 100 procents förnybar energiförsörjning.

MÖJLIGHETER OCH UTMANINGAR

– Det är nog ganska rimligt. När det gäller stadens verksamhet ser vi att vi kan nå vårt mål. Våra stadsbussar går redan på biogas och när det gäller vår egen flotta så ska det i det stora hela inte vara något problem. Vi har vattenkraft till all vår el, och planerar att gå över till vindkraft. Staden köper nu in [vindkraftverk](#) och vi letar även efter lägen inom stadsgränsen, berättar Kerstin.

Det är svårare med målet för hela staden till 2030. Malmös uppvärmning och el kommer till största delen från [Öresundsverket](#), EONs naturgaseldade kraftvärmeverk i Malmö hamn, som står för större delen av elförsörjningen i hela Skåne.

– Vi är medvetna om utmaningen som Öresundsverket utgör för våra planer om fossilbränslefrihet till 2030 och vi undersöker just nu olika lösningar, till exempel att kompensera koldioxidutsläppen. Vi har också diskussioner med EON om att undersöka möjligheterna att gå över till biogas som källa. Än så länge är uppgifterna om möjligheter och kostnader för det motstridiga, och det förutsätter förstås också att vi då har tillräckligt med biogaskällor, säger Kerstin.

FÖRSIKTIGT OPTIMISTISK

Hon är försiktigt optimistisk om den gröna utvecklingen i Malmö.

– Det som är positivt är att det finns en politisk enighet och att den sipprar ned på tjänstemannanivå. Det finns en bra uppslutning kring vårt arbete med energi och klimat. Samtidigt kan man bli pessimistisk av att Malmö är en liten kommun där det är svårt att etablera förnybar energi, och det är en relativt fattig kommun där många har större problem än miljöproblem. Det är stora utmaningar så det går inte att luta sig tillbaka. Men vi har ett systematiskt arbete som ger effekt.

Kerstin Rubenson fick sitt miljöengagemang redan hemma vid köksbordet med föräldrar som var aktiva miljöpartister. Efter utbildningen i teknisk fysik drogs hon så småningom till miljöfrågorna igen.

– Det är fantastiskt roligt att jobba med miljöfrågorna i en stad som Malmö. Det är ett sådant driv i staden, och många intressanta kollegor som jobbar med samma sak. Och så har vi en bra dialog med politikerna – de sätter inte käppar i hjulet för oss.

EARTH HOUR CITY CHALLENGE

Kerstin är positiv till Malmös deltagande i [Earth Hour City Challenge](#).

- Det är intressant att se hur man ligger till jämfört med andra kommuner. [Rapporteringen](#) blir en genomgång av vad vi gör som är värdefull även för oss. Och så får vi en utvärdering från en oberoende part.

Hon oroar sig inte över att andra kommuner allteftersom har kommit ikapp Malmö i hållbarhetsarbetet.

- Det är bara bra att andra kommer ikapp. Det är till och med bra om de går förbi! Vi jobbar ju i första hand för att få till en bättre värld.

Kerstin Rubenson, klimatstrateg på Malmö stad.

- [Läs mer om andra projekt från Malmö Stad här»](#)